

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravljenje je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrti 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in loži se v Ljubljani.

LETNO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 17. januarja 1925.

Telefon št. 552.

STEV. 7.

Anketa o krizi lesne trgovine in industrije.

Ob veliki udeležbi interesentov iz vseh pokrajin države se je vrnila v palači Jugoslavenske banke v Beogradu dne 12. in 13. januarja anketa o krizi v našem gozdnem gospodarstvu, lesni trgovini in industriji, ki jo je sklical ministerstvo šum in rud. Anketo je vodil osebno minister dr. Gregor Žerjav, ki je v svojem obširnem pozdravnem govoru orisal naloge ankete in izrazil upanje, da bo anketa prinesla pozitivne rezultate za omiljenje krize. Ankete so se udeležili za ministerstvo trgovine in industrije profesor dr. M. Todorović, načelnik oddelka za zunanj trgovino in trgovinsko politiko ter Milivoj Savić, načelnik oddelka za industrijo in obrt, za ministerstvo financ, inšpektor Nikolčić ter za ministerstvo saobraćaja inšpektor komercijalnega odelenja generalne direkcije državnih železnic J. Cugmus. Iz Slovenije so se udeležili tajnik trg. in obrtn. zbornice Ivan Mohorič, tajnik lesnega odseka Zveze industrijev Danilo Goriček, senzal ljubljanske borze Pavel Cvenkel, Franc Dolenc, lesni industrijač iz Škofje Loke, dr. Ernest Rekar in Anton Lušin, lesna trgovca iz Ljubljane. Nadalje so bili na anketi zastopani: Zveza denarnih zavodov v Zagrebu, Zveza industrijev in Trgovačko-obrtnička komora v Zagrebu, Jugoslavensko-šumarsko udruženje, Zveza lastnikov malih žag v Beogradu in Sarajevu, Centralna industrijskih korporacij v Beogradu, Uprava Narodne banke, Sekcija Zveze industrijev na Sušaku itd.

Uvodni referat je podal svetnik inž. Marinović, ki je na začetku poročila ugotovil, da je za pokritje potrebe na lesu, kurjavi in lesnih izdelkih potrebnih 30 ha gozda na 100 prebivalcev. Ako znaša skupna šumska površina v državi manj, potem je država v lesu pasivna in mora kriti svoje potrebe z uvozom. Naša država pa ima na 100 prebivalcev nad 45 ha zrelega gozda in če se vzame v obzir celokupna pogozdena površina, pa se ta številka poveča celo na 65 ha. Zato imamo za razvoj lesne industrije najboljše predpogoje in smo v lesu tako eksportna država. To je tudi razvidno iz statistike naše zunanje trgovine. Med tem ko je leta 1921 znašal izvoz proizvodov šumarstva samo 7.6% celokupnega našega izvoza, se je povečal leta 1922 že na 18%, leta 1923 na 22% in je dosegel lansko leto že nad 1/4 našega celokupnega izvoza. S tem je dovolj jasno dokazano, kako važno vlogo igra lesna trgovina za našo trgovsko bilanco, ker ji daje nad 1/4 vseh za import potrebnih deviz na razpolago. Velikost eksporta šumskega proizvodov lahko ocenimo šele potem, ako uvažujemo, da se je njih odstotek napram velokupnemu izvozu povišal kljub temu, da se je vrednost dinara od leta 1922 do da-

nes povečala od 5.40 na 8.40 santom.

V zadnjih mesecih pa opazujemo občutno nazadovanje eksporta lesnih proizvodov, ki je posebno od meseca oktobra do meseca novembra rapidno padlo in nas vse navdaja s strahom. Vzroki temu so predvsem neskladnost med produksijskimi stroški in dosegljivo tržno ceno v mednarodnem prometu. Produksijski stroški se vedno večajo, ker notranja vrednost dinarja in njegova kupna sila ni porastla v tej meri, kakor je porastel njegov borzni kurz. Poleg pa je treba tudi uvaževati, da je nastal v lesni industriji po vojni velik razmah, ter da so se v dobi inflacije podjetja razširila in ustavila mnogobrojna nova podjetja. Povečalo se je povpraševanje po denarju in je vsaki podjetnik jemal po 10 do 15krat več kredita, kakor je imel svojega kapitala. Zato so začele rasti obrestne mere, ki so z rastom davki in tarifi ter kurznim porastom dinarja izviale današnjo krizo. Težava obstaja v tem, da so sedne konkurenčne države povečini že to krizo prebolele in se pojavitajo danes na mednarodnem tržišči kot močni konkurenti našega lesa. Važnost lesnega gospodarstva po splošni ekonomski socijalni in finančni strani zahteva, da se država energično zavzame za omiljenje krize.

Načelnik Marinović je nato podrobno razpravljal o raznih predlogih, ki so jih v tem oziru stavile posamezne gospodarske organizacije i glede olajšanja kreditnih pogojev in nabave cenene kredita pri Narodni banki v inozemstvu, dalje je povdarjal neekonomičnost, da uvažamo iz Češkoslovaške in Rumunije za nad 70 milijonov dinarjev lesa in lesnih izdelkov, dasi imamo dovolj možnosti, da izdelamo vse te predmete doma. V svojem referatu je navedel tudi vse tarifne, carinske in splošne predloge, ki jih je stavila trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani in o katerih smo podrobno razpravljal v predhodnih številkah.

Na podlagi izčrpnega in temeljitega referata g. Marinoviča se je razvila obširna debata. Direktor Seljak iz Zagreba je v svojih izvajanjih podarjal, da je vzrok krize današnja splošna draginja, katero država sama povečava ter da bi vsled tega morala država sama prva pričeti z zmanjševanjem bremen in dajatev.

Pri razpravi o možnosti kredita v inozemstvu, se je razvila precej ostra debata med zastopniki beograjskih in zagrebških korporacij, ker je predsednik Bajloni očital, da je Zagreb onemogočil najetje posojila za našo industrijo v inozemstvu vsled nesolidnosti, ker ima industrija v Hrvatski in Slavoniji stare zveze in močno oporo v dunajskih bankah.

(Nadaljevanje sledi.)

Po nepotrebnem so šli v nič vsi oni milijoni, kjer ni iskati vzroka za poravnavo v neugodnih gospodarskih prilikah, ki so onemogočile plačilno sposobnost previdnega, realnega in vestnega pridobitnika, nego v nesposobnosti ali lahkomišljjenosti odnosno v nepoštenosti in nesolidnosti pridobitnikov-špekulantov in goljufov. Način svobodne in prosti kupčije, upoštevan v vseh naših zakonih, ki pridejo pri kupčevalstvu v poštev, omogoča vsakomur, da kupuje s tem ali onim neglede na usposobljenost. Kajti v kupčiji je prosto tekmovanje; nesposoben izgine itak prej ali slej s kupčiskega površja. Izgine, toda z njim izgine tudi denar, njegov ali njegovih upnikov! Posebno je takrat stvar neprijetna, če izgine s površja kak denarni zavod s težko pridobljenimi novci vložnikov. Baš tedaj se najbolj kaže nepravilnost nazora povsem svobodne kupčije, sedaj ko smo v resnih in težkih časih ter je treba pri trgovini z znanjem in sposobnostjo pokazati obvladovanje položaja. Tudi trgovina ima pravo, da zahteva dokaz usposobljenosti, da tako odvrne nepotrebne izgube na narodnem premoženju, ki jih povzroča neznanje.

Po nepotrebnem je šlo v nič mnogo onih milijonov, kjer pomanjkljivost zakona naravnost navaja nepoštenje in nesolidne elemente v trgovini k poslu, ki se ne strinjajo z načeli zdrave in poštenje trgovine. V časih, ko zavzema pomajkanje kupčiske morale vedno večji obseg in ko dobivajo slabi zgledi čimdalje več posnemalcev, je treba, da poseže država s stroginimi zakoni vmes. Le tako obvaruje temelje našega gospodarstva zdrave in neokusene, kakor tudi na drugi strani prepreči nezdrave pojave, ki nam vedno bolj škodujejo v inozemstvu, kjer tako zapravljamo še tisto malo ugleda, kar ga ima zasebna trgovina. Dokler bo zavzemala inozemska trgovina stališče, da je treba biti pri trgovjanju z nami posebno previden radi tega, ker ni upnik po naših zakonih dovolj zaščiten pred nepoštenimi trgovci, toliko časa ne moremo računati na uspešne trgovske stike z inozemstvom.

Pa tudi doma ni bilo treba pokazati že enkrat brezobzirno in z železno roko vsem onim, ki niso za pošteno delo, da po zakonu ne najdejo usmiljenja, ki ga niso vredni. Vsakdo, ki ni več sposoben za plačilo svojih dolgov, naj daje odgovor za to svoje lahkomišljeno postopanje s tujim denarjem! Strogi zakoni in težke kazni bi marsikoga odvravale od lahkomišljene kupčevanja, marsikdo bi se poravnal z 90% in ne bi skušal toliko časa vleči sam voza iz blata, da dá potem komaj še 20 do 40%. Le strah pred težkimi zakonskimi posledicami more tu iztrebiti nezdravo kupčisko moral, ki se je epidemično razširila zadnje čase. Med mnoga nujna gospodarska vprašanja, ki smo jih načeli poslednja leta spada tudi revizija naredbe prisilne poravnave. Celo rajdo važnih vprašanj smo načeli! Privredni savet, izenačenja davkov, reorganizacija prometa, tarifna politika, carinski zakon, obrtni red, prisilne poravnave itd. Vsa ta vprašanja rešujemo že dolgo, a rešili nismo do danes ničesar! Kje pa je tudi kaj časa za gospodarsko delo naše zakonodajne skupščine, ko ne pridemo preko naše notranje politike.

Noveliranje naredbe o prisilni poravnavi že dolgo zanima gospodarske kroge. Ta mesec poteče leto dni, kar je stal na Konferenci jugosl. pridobitnikov v Zagrebu Savez trgovaca za Hrvatsko i Slavonijo v memorandumu med drugim tudi predlog o premeni naredbe o prisilni poravnavi. Od tedaj dalje gledajo na tej zadevi z neugnano resnostjo in neverjetno brezuspešno vse zbornice in vsa mogoča udruženja. V Skoplju, na

kongresu, so zadevi na predlog beogradski trgovske komore priznali nujnost in je bila sprejeta zopet odnosna resolucija z nalogom, da se do 12. junija p. l. izdela in izroči vladu projekt novega zakona. Ta nujnost in predlog in dotična vlad, vse je šlo po vodi. Nato so sklenili stvar temeljito rešiti na Kongresu trgovskih zbornic in izvozniških udruženj v Beogradu meseca avgusta, če, da tja je časa dovolj za temeljito delo, osnutek pa itak ne more v odgodeno skupščino preje kot oktobra in se je revizija rešila le zakonodajnim potom. Na tem kongresu avgusta meseca se seveda stvar ni rešila, nego je potem še celo nastalo neko nerazporazumljenje med zbornicami, ker so predstavniki srbskih gospodarskih krogov za ukinitev tega zakona, če, da naj se vsakogar, ki ni solventen požene enostavno v konkurs, a ostali so le za postritev in izboljšanje sedanje zakonite naredbe. Nekatere trgovske zbornice so izgotovile k obstoječi naredbi izpreminjevalne predloge ter se nam sedaj obeta zopet novo prerezavjanje tega vprašanja, to pot na gospodarski konferenci v Sarajevu spomladi enkrat, marca ali maja!

V projektih trgovskih zbornic manjka predlog, da naj se vsaka proučja za poravnavo odstopi takoj državnemu pravništvu, da se vrši kazensko postopanje po potrebi paralelni s poravnalnim postopanjem. Ta umesten nasvet so dala predstvrtva nekaterih sodišč vprašana po eni izmed zbornic za mnenje v zadevi prisilnih poravnnav. V ostalem so si izpreminjevalni predlogi predlogostavcev precej podobni, povdariti pa bi bilo treba, da je največje važnosti, da se da upnikom čim več pravice. Posebno pa je treba dati tudi upniku-posamezniku pravico vpogleda v vse zapiske tekom poravnalnega postopanja in pravico kontrole poravnalnega upravnika. Kajti praksa kaže, da se ponajvečkrat smatra baš poravnalni upravnik od te ali onih strani, kot tudi sam, za nekakega zaščitnika insolventa. Baš tu pa mora biti dana prilika upniku, da eventualno lahko nadzoruje tudi poravnalnega upravnika. Ta pravica bi morala biti dana posamezniku tudi v interesu manjšine, kajti § 26 p. r. daje sedaj to pravico upnikom le, če to zahteva dve tretjini upnikov. Mnenje nekaterih pravnikov, da so upniki že v dosedanji naredbi ravno z omenjenim § in pa z §§ 55 in 56 dovolj kriti ter da je potreben le odločnega sodelovanja upnikov, ni pravo. Če bi nastopali upniki kot trdna enota z enoto voljo, potem bi že tudi sedanja naredba zadostovala. Ker pa so upniki tudi le ljudje in navadno še celo taki, da vlečejo vsak na svojo plat, stvar pač ne gre tako lepo. Eden ali drugi izmed onih tehničnih upnikov, ki so v odločilnem trenutku glasovanja takoreč jezik na tehnični, se puste poleg tega tudi mnogokrat kaj pregovoriti in glasujejo za poravnavo pač dostikrat le zato, ker vedo, da dobre oni sami na ta ali oni način že primerno odškodnino. Osebni momenti so pač najvažnejši in lastni interes gre preko čuta solidarnosti upnikov ter zato praktično omenjena dva §§ ne prideva v poštev.

Zaenkrat, dokler ne dobimo novega zakona, bi bilo pač na mestu skušati dosegiti vsaj to, da se poravnalni sodnik v vsakem slučaju posluži svoje pravice po § 26. p. r. ter prideli poravnalnemu upravniku poravnalni odbor več članov, čisto enostavno zato, da bi se različna dogovarjanja in baratanja za kulisami onemogočila odnosno otežkočila. Kajti v praksi doživljamo slučaje v zakonu neprevidene in mnogokrat misli sodnik, da ima pred seboj v nesrečo zabredlega posljenjaka, ko mu stoji nasproti pretkan navihanc, ki ne zasluži nikakega usmilenja.

Jos. J. Kavčič:

Nujno gospodarsko vprašanje — revizija naredbe o prisilni poravnavi.

Nad 100,000,000 Din so izgubili pridobitni krogi v zadnjih dveh letih pri prisilnih poravnovah in stečajih v naši državi! Upniki so dobili v obeh letih približno 48% svojih terjatev, ki so znašale okoli 225,000,000 Din. Leta 1923 je bilo 48 prisilnih poravnav, lani okrog 479! Stečajev je bilo predlanskem 11, lani pa 25. Stečaji so se torej podvojili, medtem, ko so se prisilne poravnave podobetorile! Tako govore zadnje stati-

stike. Točni podatki za preteklo leto bodo skoro gotovo to sliko še pogoršali. Koliko premoženja je šlo po nepotrebnem v nič! Večji del odpade na jugoslovanske pridobitnike in je seveda potem takem jugoslovansko narodno gospodarstvo utrpelo velikansko škodo, ker se je narodno premoženje zmanjšalo za lepe milionske vsote. Prizadeta je s tem drž. gospodarska moč, kajti močno in zdravo nar. gospodarstvo je njen pogoj.

V ostalem pa se more želeti naša kupčija le enega: Dajte nam takoj, ko začne delati zakonodajna skupščina nov zakon o prisilni poravnavi! Gospod minister trgovine in industrije kaže v svojem članku »Na radu za konsolidacijo v januarski številki »Bankarstva« energično voljo, da konsolidira naše gospodarstvo. Želimo le, da se zavzame za nujno rešitev tu omenjenega vprašanja. Dovolj naj bo zborovanj, anket, predlogov in konferenc! Dajte kupčiji čimprej času in razmeram primeren zakon, ki jo bo ščitil pred lahkomisljenimi dolžniki! Časi so resni in bodo še težji, poravnave bodo še rasle in nesreč v kupčiji bo vedno več — toda tudi lumperij bo vedno več, če ne bo zadostne zakonske zaščite.

Proga Užice-Vardište.

»Privredni pregled« v Beogradu pričuje o važnosti železniške proge Užice-Vardište nastopno zanimivo poročilo:

Vsa tehnična dela pri gradbi nove železniške proge Užice-Vardište so dovršena. V kratkem času, morebiti že v dveh tednih, ko se dovrše še nekatera dela administrativne stroke, bodo vozovi iz ozkotirnih srbskih prog brez pretovarjanja in prestopanja potnikov po najkrajši poti prihajali na Jadransko morje, a od Jadranskega morja preko Bosne do vzhodnih mej Srbije, na severu pa do Obrenovaca, štirideset kilometrov od Beograda.

To je tako važen dogodek tako s političnega kakor gospodarskega stališča. S političnega stališča je dogodek važen, ker se s popolnitvijo železniškega omrežja ujediniti deli naše obsežne države vedno bolj zbljujejo in dohaja prebivalstvo s tem v ozjo dotiko, kar utegne pospešiti hitrejši spoj posameznih delov v eno celoto in čimprejšnjo ustvaritev močnejše države nego je danes.

Z gospodarskega stališča je nova proga velikega pomena. Nobena proga od onih, ki so se zgradile v zadnjih šestih letih, ne bo koristila državi v gospodarskem oziru toliko, kakor nova proga Užice-Vardište. Nova železniška proga rešuje, že tudi le deloma, najvažnejši prometni problem naše države: problem jadranske proge, o kateri se govorí pri nas ves čas izza ujedinjenja in radi katere se je najelo posojilo 100 milijonov dolarjev. Problem se je rešil le deloma, ker se po tej ozkotirni progi ne bo moglo dovazati blago na Jadransko morje brez pretovorjenja iz vseh delov naše države. Služiti ne bo mogla niti za izvoz naših agrarnih produktov iz Vojvodine v zapadne kraje, niti ne bo mogoča vezati vzhodne Evrope (Rumunije in Rusije) z Jadranskim morjem. Te naloge bo mogača izpolniti le jadranska normalnotorna železnica, ki bi morala vezati Beograd in preko Donave Banat z Jadranskim morjem. Dasi nova proga Užice-Vardište ne more izvršiti velike

naloge, katera se stavi na Jadransko železnico, je vendar velikega gospodarskega pomena za precejšen del naše države. Ta proga ne ustvarja le pogojev za gospodarski razvoj pokrajine, po kateri teče, ampak vseh pokrajin centralne Srbije, od Zaječarja do Dubrovnika. Omogča jim lepe perspektive za hitrejši in cenejši izvoz pridelkov iz teh pokrajin v zapadno Evropo in otvarja mnogim mestom (Kruševcu, Čačku, Sarajevu, Metkoviču in Gružu) sijajne izglede za razvoj njihove trgovine in za njihovo splošno povzdrogo. Za Sarajevo je nova proga neprecenljive vrednosti in moremo pričakovati, da postane glavno mesto Bosne v doglednem času jako važno trgovsko mesto, da ne govorimo o korištih, kater bodo imela od te zvezne pristanišča v Južni Dalmaciji.

Novi zvezni manjka samo še proga v daljavi 35 km (Obrenovac-Beograd), da bodo Beograd po ozkotirni železnici zvezan z Jadranskim morjem. Velika škoda je, da se ni zgradila tudi še ta kratka proga, ker je Beograd danes največje trgovsko mesto naše države, kjer je koncentriran izdaten del naše veletrgovine, kjer je sedež močnih denarnih institucij in kjer se križajo važne železniške in rečne zvezze. Ako bi se zgradila še ta proga, bi bil promet na novo ustvarjeni zvezzi z Jadranskim morjem veliko živahnejši nego bo brez zvezze z Beogradom. Smatramo, da mora biti prva brigga prometnega ministrstva, da dobi sredstva za čimprejšnjo zgraditev proge Obrenovac-Beograd.

Nova proga bo imela precej vpliva na promet drugih železniških zvez. Pred vsem ne bo potrebno vse blago, ki bo dohajalo iz Južne Dalmacije odpregljati na progo severno Sarajeva, niti ne bo potrebno tega blaga prekladati v Brodu kar je večkrat oviral promet. Isto velja za izvozno blago iz mnogih krajev Srbije, ki je dohajalo preko Broda v pristanišča Južne Dalmacije (Metkovič in Gruž). Pristanišča v Južni Dalmaciji so imela do sedaj v glavnem malo prometa vsled dragega in zamudnega preklaadanja v Brodu. Od znanjsanega prometa v Brodu bo imela korist Slavonija in vsi kraji, ki so vršili tranzit preko Broda, ker jim ne bo treba več tako dolgo čakati na prelaganje kakor so moralni sedaj vsled nagromadenja blaga.

Trgovina.

Odlifikovanje. Nj. Vel. kralj Aleksander je odlikoval z redom sv. Save IV. razreda svetnika Trgovske in obrtniške zbornice in veletrgovca g. Konrada Elsbackerja, podžupana v Laškem. Iskreno čestitamo!

Nabava soli. Monopolno skladisče v Ljubljani ni dobito že od meseca maja 1. 1924 nobene soli. Zaloge so bile izčrpane že pred par meseci ter ni imelo skladisča ob novem letu na zalogi niti enega kilograma. Pomanjkanje soli je bolj občutno ravno ob zimskem času, ko se jo rabi večje množine za konzerviranje mesa itd. Na zadnji plenarni seji

trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani se je čulo ostre pritožbe nad tem pomanjkanjem. Sklenilo se je odposlati posebno spomenico na monopolno upravo in jo naprositi, na odpošilje v Slovenijo čimprej zadostne množine soli. Zbornica je odposlala spomenico in pred kratkim še brzojavno opozorila monopolno upravo na občutno pomanjkanje soli v Sloveniji. Na to intervencijo je dobila Trgovska in obrtniška zbornica dne 16. t. m. od Uprave državnih monopolov poročilo, da je 5. t. m. naročila skladisču soli v Senju, da pošle potreben količino soli skladisču v Ljubljani. S tem je upati, da se temu nedostatu vendar odpomore.

Češkoslovaška trgovska politika. — Trgovska bilanca Češkoslovaške je že več let aktivna. Aktivum prvih desetih mesecev l. 1924 je znašal 619 milj. kron. Do leta 1921. so bili glavni uvozni predmeti, ki so pospeševali aktivnost trgovske bilance, industrijski izdelki, posebno tekstilno blago, dočim dobiča v zadnjem času vedno večji pomen izvoz živiljenskih potreščin in sirovin. Industrijski izdelki so na Češkoslovaškem tako različni, da se izvozna politika ne more orientirati samo v enem pravcu. Nekaj časa se je forsiralo izvoz na zapad, a se je to kmalu opustilo, ker so prišli mednarodni krogi do prepričanja, da je predvsem potrebno urediti trgovske odnose z Nemčijo in nasledstvenimi državami. Gospodarsko zbljevanje Češkoslovaške z nasledstvenimi državami se smatra za neizogibno potrebo. Žele se tudi živahnejši trgovski odnose z Rusijo. Sedaj so trgovski dogovori med Anglijo in Nemčijo in med Francijo in Nemčijo najvažnejšega pomena za mednarodne trgovske odnose. Francija in Nemčija si gospodarsko nista protivni, ampak se obe državi gospodarsko na gotovih poljih vedno bolj medsebojno izpopolnjujeta. Ustvarjajo se že tudi udruženja gotovih gospodarskih interesentov v obeh državah, na primer udruženje francoskih in nemških sindikatov solitira, udruženje nemških rudnikov in francoskih livaren in udruženje francoske in nemške kemične industrije. Pri tem stvarnem položaju uravnava Češkoslovaška svojo trgovsko politiko po trgovskih pogodbah in izkuščnosti čim večjo industrijijo za izvoz in omogočiti oni popolnejšo in cenejšo produkcijo, da bi mogla s tem večjim uspehom konkurrati na mednarodnem trgu.

Rečna luka v Bratislavu. Na ministru za javna dela v Pragi se je pred kratkim vršila konferenca, katere so se udeležili tudi zastopniki Bratislavskih Trgovske in obrtniške zbornice in tamšnjih paroplovnih družb. Ministrstvo je predložilo načrt za povečanje luke v Bratislavu. Med drugim se bo v kratkem zgradilo v tem mestu skladisče za žito, opremljeno z najpopolnejšimi tehničnimi aparati. V to svrhu je finančno ministrstvo dovolilo 2 milijona Kč. kredita. To skladisče se je imelo že zgraditi pred dvema leti, ampak svota 5 milijonov, ki je takrat zahtevala, je bila zavrnjena.

Vedno jo morete prodati. Preje ali kasneje, dražje ali ceneje. Projekt je samo berzsnovna misel. Ne obstoji v materielnem svetu. Je nerojeno dete.

Vsek a vrednota, naj bo njena snov še tako obrabljena, ima ekvivalent v denarju. Tudi najbolj popolen projekt pa ni v gotovih okoliščinah vreden niti ficka.

Toda čudno! V človeški naravi je, da daje večina ljudi projektu prednost pred vrednoto.

Vzrok je najbrž v tem, ker je projekt vedno popolen. Ni obremenjen z napaki prejšnjih izkušenj in je brezhiben. Ne more se ponesrečiti. Tako jasen in čist je, ko mavrica, kateri je sploh zelo podoben.

Projekt se obrača na domišljijo. Odvrne misli od tesnobnih posameznosti izdakov in uprave. Peča se z optimizmom, upi in željami. Ne z dejstvi, težavami in izgubami.

Projekt priporavlja ljudem, kar žele verovati, ne tega, kar bi v resnici smeli verovati. Zaradi tega so izgube vedno in vselej običajne.

Vedno in vedno se ponavljajo iste

Industrija.

Potovanje ruskih industrijalcev na zapad. Predsedstvo vrhovnega sovjeta za narodno gospodarstvo je sklenilo poslati več industrijalcev v zapadne evropske države, da proučijo tam industrijsko delovanje. Ruski industrijali bodo posestili Anglijo, Francijo, Nemčijo, Italijo, Češkoslovaško in Avstrijo.

Izdelovanje umetne volne v Italiji. V Torinu se je nedavno osnoval sindikat dveh italijanskih in ene francoske tvrdke, ki je prevzel nalogo, da se bo bavil z izpopolnjevanjem patentov, ki bo omogočil izdelovanje bombaževine, katera bi imela vsa svojstva volne. Gre tu za umetno volno. Ako bodo poizkusili uspešni, bo dotična družba začela takoj tudi s producijo.

Zveza med Albanijo in Jugoslavijo. Zveza med Albanijo in Jugoslavijo, ki je bila tedkom zadnje revolucije v Albaniji prekinjena, je glasom poročil iz Beograda zopet vzpostavljena.

Resolucija producentov špirita. — Na konferenci Saveza producentov špirita se je po obširni diskusiji o vseh vprašanjih, ki so v zvezi s to industrijou, sklenilo resolucijo, v kateri se zahteva: 1. Da se naj ne dajo dovoljenja za nove fabrike špirita, ker imamo že hiperprodukcijo. V naši državi nahajamo že sedaj 8 industrijskih in 56 poljoprivrednih tovarov, ki producira letno 4050 vagonov špirita. Domača potreba znaša samo 700 vagonov. Nove tovarne se smejo otvoriti samo v Srbiji, kjer jih ni, in to z omejitvijo kontingenta njih produkcije. Spirit služi za gorivo, za izdelovanje likerjev, jesicha, konjaka, parfema in drugih luksuznih proizvodov. 2. Kar se tiče cen, se mora špirit za gorivo in izdelovanje jesicha prodajati čim ceneje, a dvignuti se morajo cene za industrijski špiriti, ki se uporablja za luksuzne predmete. 3. Z ozirom na izvoz se je ugotovilo, da možne države stremijo za tem, da zavajajo špirit tudi z deficitom, ki se krije z monopolskimi cenami za druge predmete.

Češkoslovaška industrija svile. V Češkosloški republiki se nahaja 53 tvornic, ki se pečajo z obdelovanjem svile ter razpolagajo z 8000 stroji in 20.000 delavci. Večji del svilenih izdelkov se izvaja v Francijo, ker so gotovi češkoslovaški izdelki te vrste, kakor podlage, polusvila boljši nego francoski. Tudi izvoz v Ameriko in Anglijo je precejšen. Ceni se tudi blago iz žameta, ki ima na Japonskem mnogo odjemalcev.

Obrt.

Nov obrtni red. Minister za trgovino in industrijou je odredil, da se čimprej zbere material za izenačeni obrtni red, ki naj velja za celo kraljevino, in čimprej zasliši zainteresirane korporacije. Izdelovanje osnutka zakona hoče tako pospešiti, da bo osnutek dovršen še pred prvo sejo prihodnje Narodne skupščine in da ga bo mogoče čimprej uzakoniti.

Denarstvo.

Otvorkanje Narodne banke. Po stanju dne 31. decembra t. l. je imela naša Narodna banka za 6001.5 milj. Dia

LISTEK.

Herbert N. Casson:

Dvanajst tipov.

(Nadaljevanje.)

Tretji tip.

RAZLIKUJTE MED VREDNOTAMI IN PROJEKTI!

V finančnem svetu vse spekulira. Vsakdo tvega, vsakdo pazi na svoj dobiček — na svoj prospeh in na svojo škodo.

Financa obstoji iz naložbe in špekulacije in najbolj pameten bankir sveta vam ne pove, kje se ena praćne in druga neha.

Marsikatera naložba je postala čez noč špekulacija in marsikatera špekulacija je dozorela do naložbe.

Zato se zakonitom potem nikdar ne more odstraniti faiserja in borznega sleparja.

Na finančnem polju je eno od najbolj bistvenih rizikov ta, da se znajde pošten in optimističen mož, ki hoče zgraditi kako podjetje, pri nenadnem

polomu v ječi in da je nad vse začuden, kako je to mogoče.

Je namreč dejstvo, o katerem se nastavljenec ne sanja in katerega si delovodje ne morejo predstavljati, da je vsak finančnik zaupnik, ki je pred zakonom odgovoren za uspešnost manipulacij z denarjem drugih.

Tudi ne vedo ti ljudje, da sta sigurnost in riziko tako medsebojno zvezana, da jih ne more nihče zlahka razlikovati.

Kdor hoče ustanoviti podjetje, mora tvegati. On mora špekulirati in skušati uganiti bodočnost.

Nobenega varnega zakona ni, kako je mogoče to s sigurnostjo storiti. Samo nekaj svarilnih tablic je, ki nangujejo na mesta najhujše nevarnosti. In na eni teh tablic so napisane besede: Razlikuj med vrednoto in projektom!

Ce me vprašate: »Kaj je razlika med vrednoto in projektom?« potem je to siguren znak, da niste noben finančnik. Vrednota je nekaj, kar ima snov. Vrednost projekta pa je odvisna od načina, kako se uporablja.

Vrednota je nekaj prijemljivega.

Vedno jo morete prodati. Preje ali kasneje, dražje ali ceneje. Projekt je samo berzsnovna misel. Ne obstoji v materielnem svetu. Je nerojeno dete.

Vsak a vrednota, naj bo njena snov še tako obrabljena, ima ekvivalent v denarju. Tudi najbolj popolen projekt pa ni v gotovih okoliščinah vreden niti ficka.

Toda čudno! V človeški naravi je, da daje večina ljudi projektu prednost pred vrednoto.

Vzrok je najbrž v tem, ker je projekt vedno popolen. Ni obremenjen z napaki prejšnjih izkušenj in je brezhiben. Ne more se ponesrečiti. Tako jasen in čist je, ko mavrica, kateri je sploh zelo podoben.

Projekt se obrača na domišljijo. Odvrne misli od tesnobnih posameznosti izdakov in uprave. Peča se z optimizmom, upi in željami. Ne z dejstvi, težavami in izgubami.

Projekt priporavlja ljudem, kar žele verovati, ne tega, kar bi v resnici smeli verovati. Zaradi tega so izgube vedno in vselej običajne.

Vedno in vedno se ponavljajo iste

sleparje. Vsaka nova generacija bo del svojega denarja vedno znova zavrgla za nepreskusene rudokope, petrolejske vrelce in plantaže v tropičnih krajih.

Nikakor noč

novčanje. Obtoč se je tekom zadnjih osemih dni 1. 1924 zvišal za 91.1 milj. Din. Kroženje bankovev v Češkoslovaški. Bančni urad češkoslovaškega finančnega ministrstva poroča, da je znašala 15. decembra m. l. zlata rezerva 1050.6 milijonov Kč. Iz prometa je bilo vzeti bankev za 175 milijonov Kč, tako, da se nahaja v kroženju 8,114.008 milijonov Kč papirnatega denarja. Po zadnjih poročilih iznaša soudeležba češkoslovaškega kapitala v egrskih podjetjih skupno z napravami in stroji 250 milijonov Kč.

Potek nemško-francoskih trgovinskih pogajanj. Načelnik nemške delegacije za francosko-nemška trgovska pogajanja Trendelenburg je imel danes s predsednikom francoske delegacije daljši razgovor, tekem katerega mu je naznanil, da nam odklanja nemška delegacija načrt »modus vivendi«, ki ga je predlagala francoska delegacija. Radi te odločitve je francoska delegacija, ki hoče poskušati vsa sredstva, da se doseže sporazum, predlagala Trendelenburgu nov načrt v obliki sporazuma. Ta sporazum bi pred vsem ščitil interese francoskih in nemških izdelkov, ter bi se sklenil za dobo šestih mesecev. Načelnik nemške delegacije Trendelenburg se bo o tem novem načrtu posvetoval s svojimi tovariši ter bo jutri sporočil svoj odgovor francoski delegaciji.

Davki in takse.

Davki in zadruge v Italiji. Po novih davčnih in pristojbinskih zakonih so izgubile zadruge vse davčne in pristojbinske obvezave in morajo plačevati iste davke in pristojbine kakor ostala nezadržna podjetja.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani vabi na redni letni občni zbor, ki se bo vršil v pondeljak, dne 19. januarja 1925 ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Kazinec v Zvezdi«, s sledenjem dnevnim redom: 1. Pozdrav načelnika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zборa. 3. Poročilo o delovanju gremija 1924. 4. Računski sklep za leto 1924. 5. Proračun za leto 1925. 6. Sprememba pravil. 7. Volitev novega odbora. 8. Slučajnosti. V slučaju neskllepnosti se bo vršil 1 uro pozneje ravnotam z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki pa sklepa veljavno neglede na število navzočih članov.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
izvratno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Izvoz in uvoz.

Ukinitev nekaterih izvoznih omejitve na Grškem. Grška vlada je dovolila izvoz nekaterih živiljenjskih potrebščin brez omejitve. Med drugim se smejo sečaj izvažati: čebula, poper, olive, suho sadje, mandelni, lešniki, orehi, suhe smokve, suho grozdje, čokolada, velike buče, rabe iz Predpanskega jezera, ciganski fižol in drugo.

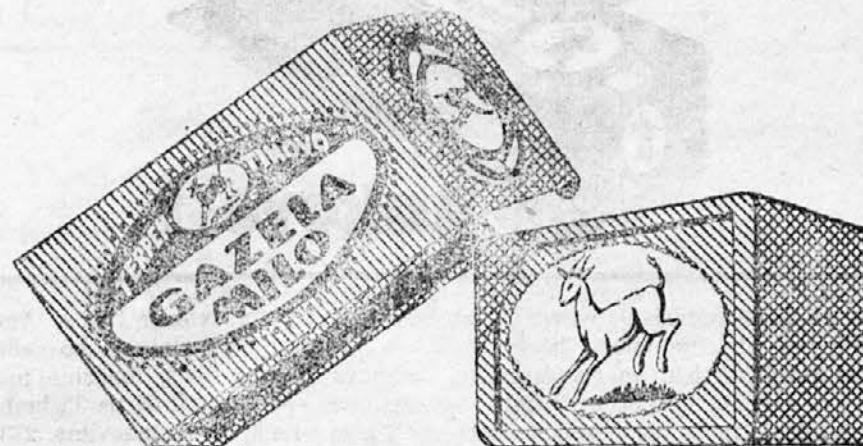
Češkoslovaški izvoz v novembru. V mesecu novembra m. l. se je izvozilo iz Češkoslovaške za 450 milj. Kč sladkorja, t. j. za 323 milj. več nego oktobra meseca. Napram mesecu oktobru 1923 se je tedaj izvoz povečal za 37 milijonov. Skupna vsota izvoza Češkoslovaške v novembra m. l. je narastla za 1765 milijonov Kč, t. j. za 303 milijonov več nego v oktobru istega leta in za 532 milijonov več napram izvozu v oktobru 1923. V dobi od januarja do novembra 1924 je izvoz dosegel skupno vsoto 14.900 milijonov Kč, t. j. približno 40%. Razen sladkorja šta še dve drugi vrsti izdelkov, katerih izvoz stalno narašča in sicer steklenine z 37 milijonov, kakor tudi žito.

Promet

Za telefon na Bazeljskem. Na zadnji plenarni seji trgovske in obrtniške zboru v Ljubljani se je razpravljalo o nujni potrebi, da se za Bazeljsko zgradi te-

lefon. Od interesenta smo dobili z ozirom na to razpravo sledeči dopis: »Pri nas na Štajerskem potrebujemo telefonsko zvezo Grobelno—Šmarje pri Jelšah Pristava—Podčetrtek—Imeno že dogragorami—Bzeljsko—Brežice. Od tega je proga Grobelno—Šmarje pri Jelšah—Pristava—Podčetrtek—Imeno že dograjena. Od Imena do Brežic, to je na progi 30 km, bi se morala proga na novo dograditi. Za telefonični vod od Imena

do Sv. Petra pod gorami bi se mogel telefon montirati na že obstoječem telegrafskem vodu. S to telefonično zvezo bi dobil precejšen del bivše Štajerske lastno zvezo z Brežicami, oziroma z Zagrebom. Ta del bivše Štajerske, ki je v prometnem oziru zelo zanemarjen, je gospodarsko zelo važen in bi bilo za njegov gospodarski razvoj nujno potrebno, da se imenovani zvezi čimprej poslušati.«

Dobiček in zadovoljstvo

svojih odjemalcev boste dosegli le s tem blagom

Razno.

† Dr. Janko Debelak. V četrtek zjutraj je preminul v Ljubljani poštni in brzjavni ravnatelj za Slovenijo g. dr. Janko Debelak. Kot strokovnjak, ki je znal ob prevratu, v najbolj kritičnih razmerah tako dobro organizirati in urediti našo poštno in brzjavno službo, ter jo kljub velikim oviram in težkočam dvigniti na tako visok nivo, je užival pokojnik splošno priznanje v vseh krogih, posebno pa v poslovnom svetu. Bil je mož velikega talenta in širokega strokovnega znanja, pri tem pa nenavadno skromen in tih. Kot ljubezljivega in vzornega šefa ga bo težko pogrešalo tudi vse poštne osobe, ki je našlo v njem vedno svojega zaščitnika. Bodi mu ohranjen časten spomin, žalujoči obitelji pa naše sožalje!

Likvidacija oddelkov finančnega ministra. Po naredbi finančnega ministra mora biti likvidacija oddelkov tega ministra pri Pokrajinskih upravah v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Splitu končana do konca t. m.

Borza v Solunu. Kakor poročajo iz Soluna, nameravajo ustanoviti tam borzo in sicer borzo za devize in efekte, kakor tudi za blago.

Nov predsednik Zagrebškega zboru. V sredo je bil na izrednem občnem zboru namesto umrlega predsednika g. Radkovića izvoljen za predsednika velegovec g. Prevedan.

Naš konzulat na Reki. Kakor smo že poročali, je naša država osnovala na Reki generalni konzulat. Za generalnega konzula je imenovan g. F. Dobrečić, ki je te dni prevzel dolžnosti in se naselil začasno v hotelu Royal. Ob priliku sprejema poslov je g. Dobrečić podal sledenčo izjavo: Važnost tega konzulata smatram za tim večjo, ker se bo moglo mnogo nepotrebnih nesporazumov, ako bi do teh prišlo, rešili že tu na Reki, ne da bi bilo treba radi tega voditi dolgotrajno diplomatsko dopisovanje. Jugoslovenski konzulat se bo bavil z vsemi posli, ki spadajo v konzularno dolžnost, in to je: izdajanje vizumov za potnike, legaliziranje vseh dokumentov, reševanje vprašanj iz pomorskega prava, kakor bo vodil v splošnem agende za zaščito naših interesov na Reki. V prvi vrsti se imajo uveljaviti nekatere točke konvencije in pogodbe, katero je jugoslovenska vlada sklenila z Italijo, dasi se bo o tem še razpravljalo na konferenci v Benetkah.

Naši uspehi na finančni konferenci. Dne 14. t. m. je s popolnim uspehom končala pariška konferenca zavezniških ministrov financ. Po podpisu protokola o sporazumu so delegati že istega večera odpotovali. Na zadnji plenarni seji je predsednik strokovnjaške komisije resimiral delo te komisije, na kar so podali svoje izjave zastopniki posameznih držav. Naša delegacija je pri tej priliki zahtevala, da se tudi napram Jugoslaviji postopa ravno tako, kakor se postopa

napram Italiji glede reperacijskih planov, ki so se izvršila do sedaj v denarju in blagu, a ki so že prekoračila svote, koje pripadajo posameznim zaveznikom. Ker je Italija prejela na račun reparacij v denarju in v naturi od podpisa verzajske pogodbe do 31. avgusta 1924 že 450 milijonov zlatih mark, je po najnovejšem sporazumu Italiji dovoljeno, da se previšek, katerega je prejela, odbije od svote, katero bo v naslednjih 10 letih plačala Nemčija Italiji na podlagi Dawsonega načrta. Po intervenciji jugoslovenskih delegatov, se je isto dovolilo tudi Jugoslaviji, tako da bo odbitek previška, ki je odpade na Jugoslavijo, ravnotako poravnati v 10letnih kvotah in to počenši od septembra 1926. Češkoslovenska se je pridružila predlogu jugoslovenske delegacije in se je nato tudi napram njej dovolilo isto poštopanje.

Pogajanja z Madžarsko. Popoldne dne 15. t. m. se je vršila prva plenarna seja naša in madžarske delegacije, ki ima pregledati snov za sklenitev trgovske pogodbe med obema državama.

Obnovitev konference v Benetkah. Na konferenci v Benetkah, ki se ima te dni obnoviti in na kateri se bodo reševala ona vprašanja v katerih se doslej ni dosegel sporazum, se bodo podpisale konvencije, ki so bile tekmo zadnjega poseta ministra dr. Ninčića v Rimu sprejeti. Te konvencije so: 1. Konvencija o ureditvi privatnih dolgov. 2. O ureditvi privatnih dolgov pred novembrom 1918. 3. O razdelitvi reškega arhiva. 4. O ureditvi vprašanja razdelitve električnega toka in vodne množine mesta Reke in okolice. 5. O vodnem režimu Riječine. 6. O razmejiti med Reko in Drenovo. 7. O prepustitvi jugoslovenskih bolnikov v reško bolnico. 8. O uporabi podmorskega brzjavnega in telefonskega kabla. 9. O reškem železniškem in pristaniškem prometu.

Likvidacija bivše avstrijske poštne hranilnice na Dunaju. Vprašanje, kako se bo premoženje tega za interesente v Sloveniji važnega denarnega zavoda razdelilo, še ni rešeno. Antantne države so ob političnem preobratu zasegle premoženje in se sedaj branijo zaplembo preklicati. V Rimu se sedaj med našimi, češkoslovenskimi in italijanskimi zastopniki vršijo pogajanja, kako bi se mogla zadeva čimprej v korist interesarov v nasledstvenih državah ugodno rešiti.

Deseti spomladanski velesemenj v Pragi. Termin desetevega vzorčnega velesemenja v Pragi je določen na dobo od 22. do 29. marca t. l. Velesemenj bode, kakor dosedaj, razdeljen na 17 raznih skupin, katere obsegajo vse panoge čsl. industrije. Skupaj z velesemenjem bode prirejen hotelski trg, radio-trg, trg stavbene industrije in stavbenega materiala, velika ekspozicija francoske industrije in končno razstava Društva Mayskove akademije dela v Pragi, ki bude prirejena to pot prvič in posebni trg muzikalnih instrumentov ter klavirjev. — Vse industrijske panoge splošnega

velesejna bodo, kakor je razvidno iz dosedanjih prijav, kompletno zastopane po prvorazrednih češkoslovaških in inostranskih tvrdkah. Posebno je omeniti tovarne stekla, katerih število dosegajo 25, železno industrijo in livanje kovin, kjer so zastopane največje čsl. tovarne (Vítkovice, Škoda itd.) elektrotehnično panogo, tekstilno industrijo kože, jabolonsko industrijo itd. Z ozirom na splošno zanimanje, vladajoče za X. spomladanski velesemenj v Pragi, kakor v ČSR, tako i v inozemstvu se pričakuje nov izvanreden uspeh te pomembne velesejmske prireditve.

U.S. BOKSKA BORZA.

16. januarja 1925.

Blago: Deske, 20, 25, 30, 4 m dolž., monte, fco meja den. 560, bl. 580; hrastovi hodi od 40 cm premura naprej, brez grč do 2 m, 3—6 m dolž., fco meja tranz. den. 1300, bl. 1450; hrastove parallelne deske, 2.65 dolž., 42 mm debel, 18—30 cm širine in 2.85 dolž., 52 mm deb., od 18—30 cm šir., zdravo, lepo blago, 70% I., 30% II., fco meja, 3 vag., den. 1300, bl. 1320, zaklj. 1300; bukova drva, 1 m dolž., sept. seč., fco naklad. post. den. 21, bl. 22; pšenica domača, fco Ljubljana den. 445; pšenica bačka, fco bačka postaja, 75/76 kg, 2% prim. den. 450; pšenica banatska, fco banatska postaja, 73/74 kg, 3% prim. den. 425; koruza, nova, del., umetno sušena, fco Ljubljana bl. 230; koruza nova, par. Vinovci, gar. bl. 215; ajda dom., fco Ljubljana bl. 325; proso domače, fco Ljubljana bl. 325; oves bački, fco skladishe Ljubljana bl. 360; laneno seme, fco Ljubljana den. 650; otrobi pšenični, fco gorjenjska postaja bl. 215; krompir, fco dol. postaja bl. 156.

Vrednote: 7% invest. pos. iz 1. 1921 bl. 65.50; loter. 2 1/2% drž. renta za vojskodo den. 126, bl. 131; Celj. pos. den. 210, bl. 218; Ljublj. kred. banka den. 226; Merkantilna den. 124, bl. 128; Prva hrv. šted. den. 890, bl. 904; Str. tov. in liv. bl. 153; Zdr. pap. Vevče den. 100; 4 1/2% kom. zadolžnice Kranj. dež. banke bl. 91.

TRBOVELJSKI PREMOG, DRVA, KOKS, ANGLEŠKI PREMOG, SLEZIJSKE BRIKETE dobavja
„ILIRIJA“, Ljubljana
KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 220.
Plačile tudi na obroke!

Tržna poročila.

Tržaški kolonialni trg. Kava notira: Santos Superior 1.320 do 1.350, Good 1.250 do 1.320, slabše vrste 1.090 do 1.140, Rio fin 1.270 do 1.320, dober 1.220 do 1.270, srednji 1.170 do 1.220, navadni 1.140 do 1.170 za 100 kg netto, v gotovini brez konta v navadnih vredčah, tara pol kg. Kakau notira: Thome 580 do 600 lir za kvintal. Olja: jedilna olja 750 do 850.

Dunajska borza s kmetijskimi pridelki (14. t. m.). Hausse na ameriških trgih in čvrsta poročila z borz sošednih držav so uplivala tudi na dunajski trg, in to tem bolj ker je ponudba priljubljenih vrst pšenice madžarskega izvora neznačna. Tudi promptna jugoslovenska pšenica se malo ponuja; za pomlad je več ponudb, vendar ne pride do zaključkov. Povečali pa so se nakupi ameriškega in domačega blaga. Povpraševanje po rizi istotako živahno in tudi ponudbe so precejšnje. Ječmen je tako drag. Kupčija v turščici se trajno živahno razvija, dočim je v ovsu majhna. Kupčija z mokami je neznačna. Notirajo v šilingih za 100 kg vključno blagovno prometni davek, brez carine: pšenica: domača 54 do 55, madžarska s Potisja 59 do 60, jugoslovenska 57.50 do 58.50; rž: domača 48.25 do 49.25; ječmen: domači 53 do 57, češko-moravski 62 do 67.50; turščica: 31 do 32; oves: 38 do 39.50; pšenični zdrob 93 do 94; pšenična moka »o«: domača 90 do 92, madžarska 88 do 92, jugoslovenska 86 do 90, krušna moka: domača 1. 64 do 67; otrobi: 24.25 do 24.75 šilinga.

Tržišče z jajci (15. t. m.) Cene so pri nas glede na pozni zimski čas jako nizke, to pa radi visokega stanja dinarja in majhnega povpraševanja s strani inozemstva. Nakupne cene pri nas se gibljejo okrog 1.20 Din za komad. V Švicino-

tirajo jajca 210—215 švicarskih frankov za zaboj (1440 komadov) ab železniška postaja Buchs; na Dunaju se trgujejo jajca, sveže blago po 2000—2100 Ka za komad, jajca v apnu pa po 1200 do 1300 Ka za komad.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 9. januarja 1925 se je pripeljalo: 123 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7—9 tednov stari komad 175—300 Din, 3—4 mesece 300—425, 5—7 mesecev 450—700, 8 do 10 mesecev 650—900, 1 letč 1100 do 1400, 1 kg žive teže 14—16, 1 kg mrtve 19—21 Din.

Kovinski trg okoli 10. januarja. — V Ameriki se je v novem letu povpraševanje še povečalo. Producija raste, ker so dobili procenti nova naročila. Delajo z 80% kapaciteto. Dne 30. oktobra je bilo za 872.000 ton neizvršenih naročil, 30. novembra pa 1,430.000 ton. Upi za kovinski trg so v Ameriki letos veliko boljši kakor so bili pa lansko leto. Cene gredo gor. — V Evropi je položaj ni tako ugoden, vendar pa poročajo v nekaterih deželah v zadnjih tednih o živahnejšem povpraševanju. Cene so se zato dobro držale. Položaj ni neugoden in upajo, da se bo še zboljšal. Na eksportnem trgu so bile cene okoli 10. januarja sledeče: Železo v palicah 6 funtov, surova pločevina 6/5, srednja 7/5, fina 8. — Češkoslovaska kovinski trg je v splošnem neizprenjen. Podjetja imajo dosti dela, ker so trgovci precej naročili. Dobro znamenje za bodoči razvoj kupčije je stabilnost cen, ki omogoča kritje potrebe brez strahu za nadaljnjo kolebanje. Eksportni trg je pa za Čehe še zmeraj neugoden, ker so mu cene na svetovnem trgu prenizke. Na Balkanu izgledi za češki kovinski trg niso baš sijajni. Na pomoč bo moral prisločiti domači trg, in pravijo, da bo res tudi veliko kupil. — Tendenca nemškega kovinskega trga kaže navzgor, povpraševanje domačih konsumentov je zadovoljivo. Podjetja so dobro zaposlena. Cena okoli 10. januarja: železo v palicah 130 zlatih mark, surova pločevina 145, srednja 170, fina 200 in več. Eksportna trgovina pa ni tako ugodna; ven-

dar se pa trudi nemška industrija za pridobitev novih odjemalcev. Eksportne cene so približno iste kakor francoske, železo v palicah funtov 5/15 itd. — Francoski trg je nesiguren, povpraševanje slabo, cene nizke. Mislijo pa, da jih bo zvišanje železniških tarif in drugih državnih pristojbin pognalo kvišku. Najbolj vplivajo na nadaljnji razvoj pogajanja z Nemčijo in pa neprestano krožče vesti o evropskem železnom kartelu. Cene okoli 10. januarja: železo v palicah 50—53 francoskih frankov, surova pločevina 64 do 67 itd. — Luksemburški trg si je koncem decembra opomogel in je trajalo to tudi še v januarju naprej. Govorili so o štrajku železničarjev in so se zato konsumenti brž založili. — Tudi belgijski in trg si je opomogel. Povpraševali so zlasti po boljših kvalitetah. V ospredju je bila posebno fina pločevina. — Na Angliškem je bilo v zadnjem času povpraševanje sicer malo slabje, a podjetja so dobro zaposlena, ker imajo že naprej naročila za bližnja četrletja. Eksportna trgovina Angležem še zmeraj ni všeč, pa se vendar napravili dobre zaključke z Ameriko in s Hamburgom. Cene se držijo. — Glede na bakra so Amerikanci veliki optimisti, pravijo, da se bodo cene letos bolje držale kakor lani; in ne

samo v Evropi, temveč tudi v Ameriki. — Svinec je padel, pa bo zahtevala obnova Evrope večje množine in bodo še cene spet gor, od 41 na 45 funtov. — Cink in cink sta nestanovitna, 273½ do 277½ ter 7.80 do 7.85 itd. Belgiji so prodali veliko cinka na Nemško in Francosko, za več mesecev naprej, in bodo imeli sedaj Amerikanci proste roke.

TRGOVSKI KOLEDAR 1925

je izšel.

Naroča se pri Slov. trg. društvu "Merkur" v Ljubljani, Gradišče 17/I.
Cena s poštnino Din 20—

Dobava, prodaja.

Prodaja avtomobilov (potniških in tovornih), karoserij, motocikljev, 10.000 kg železniških odpadkov in 145 železniških sodov za bencin se bo vršila dne 22. januarja t. l. pri Avto-komandi 2. armijske oblasti v Sarajevu.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 5. februarja t. l. ponudbe glede dobave jeklenih vrvi in železniških verig. — Dne 9. februarja t. l. se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave bombaževine za čiščenje in za ležišča; pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici gle-

de dobave materiala za mašenje ter glede dobave bele pločevine.

* * *

Pogoji se nahajajo v vpogled pri ekonomskem odelenju Direkcije državnih železnic v Ljubljani, Gospodarska cesta (nasproti velesejma) vsak delovni dan od 10. do 12. ure.

Dobava impregniranih drogov. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje na podstavi čl. 86. do 98. zakona o drž. računovodstvu in njegovega pravilnika pismeno dražbo za dobavo impregniranih drogov. Dražba se bo vršila 3. februarja 1925 v sobi št. 43, pogoji pa se dobre pri t. t. tehničnem odseku dir. p. in t. soba št. 75, Sv. Jakoba trg št. 2. Ponudnik mora položiti 5% (odnosno če je tuj državljan 10%) kavcijo ponudene vse pri Pomožnem uradu direkcije p. in t. v Ljubljani najkasneje do 10. ure na dan dražbe. Dražbe se lahko udeleži le ponudnik, ki je v t. t. tehničnem odseku vpogledal ali prevzel pogoje.

TISKARNA „MERKUR“

Trg.-Ind. d. d.

LJUBLJANA

Simon Ogregorčičeva ulica
št. 13

Tiski časopise, posetnice, knjige, brošure, letake, cenike, pravila, lepake, vse trgovske in uradne tiskovine itd. v eni in v več barvah

Lastna knjigovarnica

Telefon 84. 502
Račun pri pošt. črk. zavodu
N. 15.100

AVTO

bencin, pnevmatika, olje, mast, vse opravala in vožnja. Le pravvrsničko in delo po soldnih cenah nudijo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani

Razširjajte
„Trgovski list“!

Volna in trikotaža, galanterija
engros

Gaspari & Faninger - Maribor

Josip Petelinc, Lubljana

Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vorti Na malo!

Priporoča potrebščine za šivlje, krojače, čevljarje, sediarje, modno blago, pletenine, žepne robe, ščelice, sukance, toaletno blago.

Telefon 915

Največje zanimanje
vlada za zgradbo stanovanjskih hiš sistema

„SEIDEL“

ker je zidenje v tem sistemu tehnično in ekonomsko dovršeno, najhitrejše in najcenejše. Splošno pozornost vzbujajo

nosilci sistema „SEIDEL“,

ki nadomeščajo lesene stropnike, železobetonske preklade itd. Natančnejše podatke dobite pri stavbennem podjetju Jakob Accetto, sin Ing. Viktor Accetto in drug, Ljubljana, Tabor št. 2.

Stopnice SEIDEL Ograje :

Veletrgovina
kolonialne in
špecerijske robe

Ivan Jelacinc
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna
in solidna postrežba!
Zahlevajte cenik!

Najboljši
šivalni stroj
je edino le

Josip
Petelinc-a
znamka
Gritzner in Adler
za rodbino, obrt in Industrijo
Ljubljana blizu Prešernovega spomenika
Pouk v vezenu brezplačen. Večletna garancija.
Delavnica za popravila
Na veliko Telef. 913 Na malo

TVRDKA
A. VOLK
LJUBLJANA
Veletrgovina žita in
mlevske izdelkov
priporoča iz svoje zaloge
vse vrste pšenične
moke najboljših
banaških
mlinov,
otrobe, koruzne
in ajdove izdelke, kašo,
ješprenj, nadalje pšenico,
koruzo, oves, fižol
in druge
poljske pridelke.
Telefon št. 449.
Brzojni: VOLK.
ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Originalne potrebščine za OPALOGRAPH (Fixat, Preservat)

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih in tehničnih strojev.
Barvnetrakove — Carbon — indigo — povoščen papir — kopirni hektografski zviki

Ludovik Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica 61.

Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico

r. z. z. o. z., ki posluje v novopreurejenih prostorih
v Ljubljani, Mestni trg št. 6.

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestajo najugodnejše ter jih izplačuje
tako brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. — Posojila
daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiši in posestva ter proti poročtvu.
Daje tudi TRGOVSCHE KREDITE ter sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.